

R.-K. Parochie H. Andreas

Aan de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, mw. S. Kaag
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Heerlen 23 maart 2020

Betreft: Noodzaak wetgeving met betrekking tot mensenrechtenschendingen door Nederlandse bedrijven in het buitenland.

Geachte mevrouw Kaag,

Op 16 mei 2019 wendden wij ons als Amazonewerkgroep Heerlen (een samenwerkingsproject van drie Heerlense organisaties) tot u met een Open Brief inzake de ontbossing, de verwoesting, de branden en industrialisering in het Amazonegebied en met name het aandeel van Nederlandse bedrijven in die verwoesting. We maakten onze verontrusting kenbaar en stelden u namens vele verontruste medeburgers vragen over die Nederlandse betrokkenheid.

Na het schrijven van onze brief zijn weer meer schendingen van mensenrechten bekend geworden.

1. Zo werden in twee recente tv-documentaires van Zembra (5 en 12 december 2019) opnieuw misstanden in het Amazonegebied aan het licht gebracht waarbij ook Nederlandse banken en pensioenfondsen betrokken zijn.
2. Op 15 oktober publiceerde het dagblad Trouw, dat de FMO-bank een aantal projecten, o.a. in Congo, financiert van Nederlandse bedrijven waar moord, doodslag, intimidatie, milieuschade, willekeurige arrestaties en landroof voorkomen.
3. Op 19 januari publiceerde Trouw over schendingen van mensenrechten in Angola, waarbij Van Oord, Atradius en ING betrokken zouden zijn.

Veel Tweede Kamerleden, vooral leden van de commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voelen zich betrokken bij deze problematiek. Zij stelden o.a. 15 mei 2018, 12 mei, 5 juli, 1,6,15, 28 en 30 augustus, 4 en 18 september, 31 oktober en 7 november 2019, 22 en 23 januari 2020 vragen over mensenrechtenschendingen en het Nederlandse bedrijfsleven.

Uit uw antwoorden op deze vragen hebben wij begrepen dat de problematiek uw serieuze aandacht heeft en dat het ministerie en de Nederlandse vertegenwoordigers in het buitenland bedrijven en regeringen aanspreken op hun verantwoordelijkheid. Zo schrijft u op 7 november: "het is aan bedrijven zelf om via een proces van gepaste zorgvuldigheid IMVO-risico's in kaart te brengen en maatregelen te treffen bij eventuele misstanden."

Wij stellen echter vast dat met betrekking tot mensenrechten en zorg voor milieu veel bedrijven, als zij buiten onze grenzen opereren, hun verantwoordelijkheid niet nemen. Zij schuiven hun verantwoordelijkheid af naar bedrijven en instanties in het betreffende land. Als er misstanden naar buiten komen zeggen ze stevast "niet op de hoogte te zijn" of "het was voor onze tijd", terwijl ze toch uitdrukkelijk de verplichting hebben zich te informeren.

Naar onze mening moet deze vrijblijvendheid bij het respecteren van mensenrechten en milieucriteria van tafel. Het kan niet zo zijn dat bedrijven met praktijken waardoor ze binnen ons land vervolgd zouden worden, daar in het buitenland mee weggomen.

Daarom roepen wij u op om spoedig met wetgeving te komen, die Nederlandse bedrijven dwingt ook in het buitenland de mensenrechten te respecteren en aan milieucriteria te voldoen.

Het initiëren van zulke wetgeving ligt ook voor de hand omdat het regeerakkoord van Rutte III dit op het programma heeft staan. Daarbij is dan wel haast geboden, aangezien de termijn van deze regering al flink gevorderd is.

Het bevorderen van respect voor mensenrechten door internationaal opererende bedrijven is ook het doel van het UN Binding Treaty on Business and Human Rights, waarover al sinds 2014 wordt onderhandeld. De onderhandelingen verlopen moeizaam en de Nederlandse regering zou het voortouw moeten nemen om de onderhandelingen weer uit het slop te halen. Maar wetgeving in Nederland kan niet wachten op dit verdrag.

Met vriendelijke groet,

Rens Trimp
Amazonewerkgroep Heerlen

R.-K. Parochie H. Andreas
Palestinastraat 326
6418 HP Heerlen
www.sintandreas.nl

Heerlen Mondiaal
Stutterstraat 9
6432 AK Hoensbroek
www.heerlenmondiaal.nl

Steungroep Indianen in Brasil
Kouvenderstraat 30
6431 HG Hoensbroek
www.indianeninbrasil.nl